

За більшовицькі кадри

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечнікова.

ВІСНИК

10

ЛЮТОГО

1948 р.

№ 6 (209)

БЕЗПЛАТНО

З НОВИМИ СИЛАМИ ЗА УЧОБУ!

Обов'язок кожного радянського студента — наполегливо вчитись, невпинно підвищувати свої знання, щоб стати досвідченим спеціалістом, гідним будівником нового комуністичного суспільства. Основна маса наших студентів глибоко усвідомила це завдання, про що яскраво свідчать результати зимової екзаменаційної сесії.

Проведена в січні ц. р. екзаменаційна сесія показала, що професорсько-викладовський і студентський колектив Університету, правильно оцінивши поставлене перед ним завдання в справі підготовки кадрів радянської інтелігенції, значно покращив свою роботу. За минулий семестр поліпшилася учбова дисципліна, зменшилася кількість пропусків лекцій студентами без поважних причин, переважна більшість студентів з'явилася на екзаameni своєчасно. Підвищилася також успішність студентів порівняно з минулим роком, 70 проц. студентів на курсах одержали з усіх іспитів відмінні і добрі оцінки. Найкращих результатів домоглися хімічний, історичний та економічний факультети, на яких процент відмінних і добрих оцінок досягає 80. Сесія в цілому пройшла під знаком високої свідомості студентства.

В авангарді передовиків учоби ідуть комуністи, більшість яких склала всі іспити на „відмінно“. Серед цих товаришів передусім треба відзначити комуністів Калустяна (географічний факультет), Адамович, Фуремса, Першину, (історичний факультет), Юкілевич, Канцур (філологічний факультет), Луньонюк (хімічний факультет), Гольдберга і Діненберга (економічний факультет) та багато інших.

Партійні, комсомольські і профспілкові організації на факультетах під час сесії провели велику організаційну роботу, мобілізуючи студентів на боротьбу за успішне складання іспитів, на сумлінну підготовку до них. Особливо добре працювали партійні і комсомольські організації історичного та хімічного факультетів.

Поряд з успіхами, зимова екзаменаційна сесія виявила ряд істотних недоліків, які говорять про те, що деякі факультети працювали слабо. Про це свідчать, наприклад, такі факти, коли студенти фізико-математичного факультету не склали 12,3 проц. всіх екзаменів і не з'явилося на іспити 24,7 проц. Значний процент незадовільних оцінок та неявки студентів на екзаameni є також на біологічному,

геолого-грунтознавчому та філологічному факультетах.

На цих факультетах послабили свою роботу партійні і комсомольські організації, що призвело також до відставання в учобі ряду комуністів і комсомольців. Так, наприклад, комуністи фізико-математичного факультету не склали 8,4 проц. всіх екзаменів, а комсомольці геолого-грунтознавчого та біологічного факультетів — понад 6 проц. іспитів.

Ці факти є яскравим доказом того, що комуністи і комсомольці на цих факультетах запустили політико-виховну роботу, не з'явилися кращим прикладом для всієї студентської маси. Названі партійні і комсомольські організації повинні зробити для себе висновки, врахувати допущені недоліки і вжити негайні заходи до їх виправлення.

Під час зимових канікул студенти мали змогу як слід відпочити і набратись нових сил. Ці сили треба використати з максимальною продуктивністю.

Зараз, на порозі другого семестру, перед усім нашим студентським колективом стоять ще більш відповідальні завдання: треба з першого ж дня, не відкладаючи, почати систематичну і діяльну підготовку до літньої екзаменаційної сесії, яка з'явиться найсерйознішим випробуванням знань студентів і буде вирішальною при переході на слідуєчий курс. Тому треба докладно зайнятись вивченням рекомендованої літератури, повсякденно конспектувати лекції і не допускати пропусків занять. Слід підвищити вимогливість до себе, поряд з вивченням спеціальних дисциплін, займатись підвищенням свого ідейно-політичного рівня, вивчати твори класиків марксизму-ленінізму.

Партійні і комсомольські організації повинні посилити ідейно-політичну і виховавчу роботу серед студентства, повести рішучу боротьбу з проявами недисциплінованості окремих студентів, встановити суворий контроль за роботою кожного студента, покращити діяльність наукових гуртків і домагатись високих показників успішності на курсах.

Лише при умові виконання всіх цих завдань ми зможемо у всеозброєнні зустріти літню екзаменаційну сесію і провести її з найкращими результатами. Для цього у нас є всі можливості.

З новими силами за учобу, товариші студенти!

Наукова конференція, присвячена 100-річчю „Маніфесту комуністичної партії“

28 лютого ц. р. в Актовому залі Університету відбудеться наукова конференція, присвячена 100-річчю з дня виходу в світ геніального твору К. Маркса і Ф. Енгельса — „Маніфесту комуністичної партії“.

З доповіддю на тему: „Історичне значення „Маніфесту комуністичної партії“ виступить ректор Університету професор М. П. Савчук.

Доцент С. Я. Коган зробить доповідь на тему: „Розвиток Ленінін і Сталінін ідей „Маніфесту комуністичної партії“.

Доценти П. М. Єфремов та Р. С. Бронштейн зроблять доповіді: „Маніфест комуністичної партії про революційну партію пролетаріату“ та „Економічні ідеї „Маніфесту“ і шляхи побудови комунізму в СРСР“.

ЩОБ БУДУВАТИ, ТРЕБА ЗНАТИ, ТРЕБА ОПАНУВАТИ НАУКУ, А ЩОБ ЗНАТИ, ТРЕБА ВЧИТИСЯ. ВЧИТИСЯ НАПОЛЕГЛИВО, ТЕРПЛЯЧЕ.

Й. В. Сталін.

Професори нашого Університету т.т. М. П. Савчук, А. Г. Готалов та К. П. Добролюбський нагороджені високими урядовими нагородами Батьківщина гідно відзначила їх заслуги в галузі розвитку радянської науки

Доктор біологічних наук
Професор
М. П. Савчук.

Доктор педагогічних наук
Професор
А. Г. Готалов.

Доктор історичних наук
Професор
К. П. Добролюбський.

Нагородження професорів Одеського Університету

В зв'язку з 30-річчям Радянської України, Указом Президії Верховної Ради СРСР за видатні заслуги перед вітчизняною наукою нагороджені вчені нашого Університету:

Вектор Університету доктор біологічних наук професор Микола Панасович Савчук нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора;

Доктор педагогічних наук професор Артем Григорович Готалов і декан історичного факультету доктор історичних наук професор Костянтин Павлович Добролюбський нагороджені орденами „Знак Пошани“.

Назустріч 30-річчю Радянської Армії

Колектив Університету активно готується до святкування ювілею Радянської Армії.

Агітатори готують доповіді і бесіди про героїчний шлях Радянської Армії. Наукова і студентська бібліотеки підбирають відповідну літературу і обладнують виставки.

22 лютого в Актовому залі відбудеться урочистий вечір.

Лекції професора М. А. Леднева

На фізико-математичному факультеті в цьому навчальному році почав працювати талановитий вчений, доктор фізико-математичних наук, професор Микола Андрійович Леднев. Восени 1947 року він прочитав цикл лекцій з сучасного стану теорії інтегральних і диференціальних рівнянь. В цьому семестрі М. А. Леднев прочитає для наукових працівників, аспірантів та студентів старших курсів лекції з диференціальних рівнянь математичної фізики.

В травні він буде читати курс лекцій на тему: „Теорія Галлуа“.

Професор М. А. Леднев не лише один з видатних математиків, а й прекрасний лектор. Його виступ під час захисту докторської дисертації К. М. Савченком мав великий успіх.

Заняття почалися

Організовано пройшов перший день занять на історичному факультеті. Студенти, відпочивши під час канікул, з новими силами взялися за учобу.

На лекціях доцента С. Я. Когана з діалектичного і історичного матеріалізму, професора М. М. Розенталя з історії середніх віків та ін. були присутні майже 100 проц. студентів. На всіх курсах відмічено високу явку на заняття.

Актуальна доповідь

12 лютого завідуєчий кафедрою західноєвропейської літератури доцент Б. О. Шайкевич зробить доповідь на тему: „Про вплив російської літератури XIX віку на літературу Заходу“.

Педагогічна практика студентів

Студенти IV курсу філологічного факультету (російський і український відділи) почали педагогічну практику в школах м. Одеси.

Педагогічною практикою доручено керувати викладачам т.т. Чухрій, Гросман, Занчевському, Юстратовій та Педанову.

Практика триватиме майже місяць.

Сталінська стипендіатка Віра Адамович

Хто з наших студентів не знає Віру Адамович—високу дівчину з гарним, трохи сумним обличчям, з приязною усмішкою, з тихим задушевним голосом?

Студентка IV курсу історичного факультету Сталінська стипендіатка Віра Адамович користується великим авторитетом серед своїх товаришів. Цей авторитет вона завоювала успіхами в уробі і активною громадською роботою.

За плечима у Віри славне бойове минуле. Вона прийшла до Університету у 1941 році, палаючи бажанням оволодіти висотами науки, але німецько-фашистські загарики, які віроломно вдерлися на радянську землю, перешкодили Вірі здійснити її мрію. В суворі і грізні дні Великої Вітчизняної війни студентка Віра Адамович добровільно пішла на фронт. Разом з батьком-полковником, братом—Героєм Радянського Союзу і матір'ю, яка також добровільно стала в ряди Червоної Армії, Віра мужньо і самовіддано захищала Батьківщину. Вона була двічі поранена на фронті, але не кидала зброї до самого кінця війни. Бойові заслуги Віри уряд відзначив орденами і медалями. В Армії Віра вступила до лав комуністичної партії.

На війні у Віри загинули батьки. Смертю героя пав на полі бою брат. Але це не зламало Віриних сил. Після перемоги вона знову повернулася до Університету і поновила заняття на історичному факультеті.

Вона почала вчитись з запалом і великою наполегливістю, жадібно вбираючи в себе знання, уважно слухаючи лекції, яких вона

була позбавлена протягом довгих чотирьох років війни. Скоро, завдяки своїй сумлінній роботі, Віра Адамович стала одною з кращих студенток на факультеті. Кожну екзаменаційну сесію вона складала тільки з відмінними оцінками. Їй було надано Сталінську стипендію.

З перших днів учоби Віра активно втягнулася в життя Університету. Університет став її рідною хатою, замінив втрачених на війні батька і матір. Вона стала одним із найактивніших членів наукового студентського гуртка історії СРСР, прочитала багато монографій з цього предмету. Їй завжди можна побачити у кабінеті основ марксизму-ленізму, або у науковій бібліотеці, де вона добросовісно працює над рекомендованою літературою.

До екзаменаційних сесій Віра взяла собі за правило готуватись заздалегідь, рівномірно і систематично на протязі всього учбового року. Така робота завжди дає добрі наслідки. Ось і зараз, на зимовій іспитовій сесії, вона склала всі іспити на „відмінно“.

Учобу Віра Адамович вмiло поєднує з громадською діяльністю. Вона весь час працює агітатором, її обрано до профкому Університету. Не зважаючи на слабе здоров'я, Віра працює, не шкодуючи сил.

Студенти люблять і поважають „свою Віру“. Вона щира у дружбі, і від неї завжди можна одержати товариську допомогу і дружню пораду. Їй приклад охоче наслідують товариші.

Н. Смагіна.

Наслідки безтурботності

Студент I курсу історичного факультету комсомолец Б. Уздін на протязі семестру систематично пропускав лекції і порушував дисципліну. Комсомольська організація вказала Уздіну на його несерйозну поведінку, однак він не звертав ніякої уваги на зауваження товаришів, вважаючи, напевне, що йому все зійде з легкої руки, і продовжував нехтувати учобою.

Наслідки такої безтурботності виявилися на екзаменаційній сесії, до якої він, до речі сказати, зовсім

не готувався. З трьох іспитів Уздін два не склав.

Очевидно він забув, для чого прийшов в Університет, забув про свій обов'язок перед Батьківщиною, і своїм відношенням до занять, своєю недисциплінованістю тягне курс назад. Виникає питання, чи місце такому нерадивому і недисциплінованому студенту у вищому учбовому закладі, чи місце йому в рядах ленинського комсомолу?

Студент Л. Чернов.

Чому відстав фізико-математичний факультет у першому семестрі

Зимова екзаменаційна сесія показала, що фізико-математичний факультет не використав усіх своїх можливостей, щоб посісти одно з перших місць по Університету. Навпаки, щодо якби на іспити і кількості незадовільних оцінок факультет стоїть на останньому місці. Найбільш слабкі знання студенти виявили з таких дисциплін, як математичний аналіз (I курс), диференціальна геометрія (II курс), теорія диференціальних рівнянь (III курс) і варіаційне числення (IV курс).

В чому причини такого відставання?

Перш за все, відповідальність за погані наслідки лягає на студентів, бо тільки несерйозним відношенням до почесної справи оволодіння наукою можна пояснити той факт, що багато студентів без поважних причин не з'явилося на іспити, що значна частина студентів не підготувалася до сесії так, як того вимагає високе завдання підготовки повноцінних радянських спеціалістів. Тільки через недисциплінованість окремих студентів мали місце самовільні порушення графіку екзаменів.

Однак, все це ніскільки не знижує відповідальності за незадовільні результати екзаменаційної сесії з боку професорів, викладачів і деканату, які недостатню увагу приділяли питанням методики викладання, вихованню у сту-

дентів високої соціалістичної свідомості, збудженню в них інтересу до науки. Деякі викладачі не зважали на поточні потреби студентів, не виявляли ініціативи у завчасній допомозі їм. Зовсім був відсутній тісний діловий контакт між викладачами і студентами. Деканат недостатньо енергійно реагував на прояви недисциплінованості, зокрема не виявив своєчасно „мертвих душ“, які своїм місцем у списках студентів тільки збільшили процент неявки на іспити.

Партійна і комсомольська організація факультету поводили себе досить пасивно, не мобілізували студентів на боротьбу за вчасне і якісне складання іспитів та заліків. Комсомольці тут не стали в авангарді передовиків учоби.

Днями Вчена Рада факультету обговорила на своєму засіданні наслідки екзаменаційної сесії і намітила ряд конкретних заходів для подолання виявлених недоліків.

Перед факультетом стоять великі завдання, і лише при спільних зусиллях всього професорсько-викладавського і студентського складу, спрямованих на якнайкраще виконання свого почесного патріотичного обов'язку, лише при наполегливій роботі партійної, комсомольської і профспілкової організацій факультет зможе ці завдання виконати.

Професор О. Є. Брюханов, декан фізико-математичного факультету.

ЦЕ НЕ ЛИЧИТЬ КОМУНІСТОВІ

Бути членом ВКП(б)—це велика честь, і комуніст завжди повинен з'являтися кращим взірцем для безпартійних.

Однак, студент II курсу філологічного факультету тов. Соловей становить виняток з цього правила. Замість того, щоб уперто оволодіти наукою, бути передовиком учоби і дисципліни і мобілізувати на це весь курс, парторгом якого він з'являється, тов. Соловей став на шлях уникання труднощів. Не працюючи на протязі року над учбовим матеріалом, він напередодні заліку з загальної літератури взявся перекопувати викладача, благаючи знизити вимоги до нього і питати його на

заліку менше, ніж інших студентів, тому, що він, Соловей—не звичайний студент, а парторг курсу і фізкультурник і готується їхати на спортивні змагання і т. ін. Під час заліку тов. Соловей виявив абсолютну непідготовленість, його відповіді свідчили про повне незнання матеріалу.

Цей вчинок—не гідний радянського студента, тим більш комуніста, і він повинен бути засуджений нашою громадськістю.

Викладач О. Ковальчук.

Від редакції: Редакція вважає, що партійне бюро філологічного факультету повинно обговорити вчинок комуніста тов. Соловей і вирішити справу відносно можливості дальшого його перебування парторгом курсу.

АМЕРИКАНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ—ОДНО З ВОГНИЩ РЕАКЦІЇ

Професор А. Г. ГОТАЛОВ

1. Брехлива пропаганда і дійсність

Що являє собою сучасний американський університет? Структура цього університету, організація у ньому учбової і науково-дослідної справи, соціальний склад студентства, його побут, положення професорсько-викладавського складу, хто з'являється справжнім хазяїном університету, роль університету в політичній боротьбі—всі ці питання живо цікавлять нашу студентську молоддь, і ми постарімося дати на них відповіді. Але передусім ми вважаємо вкрай необхідним викрити ті відомості про освіту в США, які політики з Уолл-стріту розповсюджують по радіо і з допомогою преси, причому нам доведеться говорити не тільки про університет, але і про американське життя взагалі, так як університет з'являється частиною цього життя, нероздільно зв'язаною з економікою, з класовою боротьбою, з політикою, з розвитком техніки, науки, літератури та мистецтва.

Американське інформаційне бюро видавало в минулому році ілюстрований журнал „Америка“. Майже в кожному номері цього журналу друкувались хвалебні статті про народну освіту в США, причому особливу увагу приділено вищій школі. Журнал „Америка“ виданий розкішно, з застосуванням всіх досягнень поліграфічної техніки. По суті це шикарна реклама, а в США рекламна справа поставлена на широку ногу; не даром там при багатьох університетах створені особливі відділи, на яких викладається теорія і практика реклами.

Яке соціальне замовлення виконує жур-

нал „Америка“, на видання якого затрачені немалі кошти? Перш за все, він намагається втлумачити читачеві, нібито в США панує повне і загальне благополуччя—„просперіті“. На сторінках журналу „Америка“ читач бачить тільки людей з щасливими усмішками. Повна ідилія! Але, звичайно, журнал обходить мовчанкою такі явища, як швидке зростання цін в США, криза, що насувається, велике зниження життєвого рівня трудящих і те, що мільйони людей вимушені жити в темних трущобах. Продажні писакки з лицемір'ям вихваляють „вічні принципи американської системи“; вони безсоромно намагаються впенити читача, ніби свобода совісті, слова і думки з'являються реальністю в США, ніби там ідеали свободи і рівності одержали конкретний вираз в галузі освіти, соціального забезпечення і охорони здоров'я. Ці писакки трактують про „знищення перегород між націями“, про „вільний обмін ідеями між народами“. Але ці розмови не мають нічого спільного з дійсністю; вони потрібні для психологічного впливу на читача; це—своєрідний наркоз, рекламування сучасного капіталістичного ладу, одягання його в розкішні одежі, щоб скрити язви на його гниючому тілі. Ніякої ідилії в США, звичайно, немає. Там панує хижацький бізнес. Влада його розповсюджується на всі сторони життя, навіть до університетських аудиторій і лабораторій. В США йде жорстока боротьба між реакційними і прогресивними силами, і ця боротьба знаходить відгук в університетах.

Не даремно Черчіль і Трумен захищали свої плани в одних університетах, а Уоллес в інших. Стопроцентні бізнесмени на зразок Даллеса або Форрестола, зв'язані з Уолл-стрітом, займають командні пости в усіх важливих галузях державного господарства, в політиці, в армії, в літературі і в мистецтві. Ми їх зустрінемо і в університетах.

Фрідріх Енгельс відмітив протиріччя між високою технічною цивілізацією США і орієнтацією її правлячих класів на феодальні пережитки. Зараз це протиріччя ще більш поглиблюється. Американська буржуазія швидко відходить від тих принципів, які вона проголосила в „Деклараші прав“. Журнал „Америка“ все це приховує за гарними, але фальшивими декораціями. Він говорить про „мистецтво індійців“, але мовчить про те, що залишки індійців загнані в резервації, де вони приречені на вимирання. На сторінках „Америки“ можна бачити негрів, які танцюють, але журнал, звичайно, мовчить про трюхвікове рабство негрів, про їх дискримінацію, яка все посилюється. Журнал „Америка“ співає дифирамби „свободі“ американської преси, але мовчить про те, що в цій пресі командує газетні гангстери на зразок Херста та Мак-Корміка.

Ідеологи сучасної доларової республіки старанно замазують і викривляють всі факти. Журнал „Америка“ нічого не говорить про розгул реакції в США, про переслідування „небезпечних думок“, про перевірку „лояльності“ мільйонів державних і громадських службовців, про шпонаж, доноси, фальшивки і т. д.

Журнал „Америка“ багато місця присвятив „процвітаючому“ ніби в США мистецтву. Але, як відмітив Ленін, загинання капіталізму означає „реакцію по всій лінії“. Загальна криза капіталістичного ладу нерозривно зв'язана з кризою всієї буржуаз-

ної культури, її науки, літератури та мистецтва. Це мистецтво носить на собі всі ознаки тяжкої хвороби: воно занепадницьке, аморальне і продажне. Сучасний американський театр, опікою якого є фінансові воротили, і розкішна преса являють собою видовище глибокого падіння. Цей театр пристосовується до аморальних смаків: він фабрикує і ставить п'єси, в яких розпуска змішана з містиком, сексуальністю і вишуканою угодливою. Тою ж хворобою страждає і американський кіноекран. Переважна більшість фільмів розрахована на чисто зовнішній ефект, на те, щоб зворушити глядачів жахами. В цих фільмах звичайно фігурують гангстери, вбивці, люди, які мають страхітливую силу. До цього часто домішується містика. Центр американської кінематографії—Голлівуд—перетворився в зброю реакціонерів і підпалювачів війни. Той же дух розтління панує і в американській літературі.

А що являє собою „знищення перегород між націями“, про яке з пафосом говорять журналісти „Америка“? Це нахабна брехня. В дійсності воротили Уолл-стріту претендують на роль завершувачів долі світу. Це вони сколотили „західний блок“, це вони в спілці з воєнщиною перетворили США в міжнародного жандарма, в паля війни, що очолює імперіалістичний, антидемократичний табір.

Але є і інша Америка, є багато простих людей, які залишилися вірні традиціям Лінкольна та Франкліна Рузвельта і піднімають голос протесту. Боротьба сил прогресу з силами реакції росте.

Ось в якій атмосфері живе сучасний американський університет, характеристику якого ми дамо в слідуючих номерах нашої газети.

(Продовження буде)

ВИХОВАНЦІ ОДЕСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ВИДАТНИЙ ВЧЕНИЙ НАШОГО ЧАСУ

(Герой Соціалістичної Праці академік М. Д. Зелінський)

Ім'я академіка Миколи Дмитровича Зелінського широко відомо усьому світові, і ним по праву може гордитися уся радянська наука, тим більше наш Університет, в стінах якого він вчився і працював. Це ім'я з гордістю промовляє кожний радянський громадянин, як символ народного генія, як символ могутності російської наукової думки.

Микола Дмитрович Зелінський народився у 1861 році в м. Тирасполі. Спочатку вчився в Одеській гімназії, а потім—в Одеському (тоді Новоросійському) Університеті. З молоді М. Д. Зелінський виявив не аби-які здібності до науки. У 1884 р., ще будучи студентом, він опублікував свою першу наукову роботу, що свідчила про нього, як про талановитого дослідника.

У 1888 році фізико-математичний факультет доручив М. Д. Зелінському, як приват-доценту, читання лекцій по загальній хімії. З цього часу Микола Дмитрович на протязі п'яти років плідно працював у нашому Університеті. Його перебування в Одесі сповнено сміливих творчих шукань і глибоких наукових досліджень.

Роботи М. Д. Зелінського були помічені. У 1893 році молодий талановитий вчений був призначений професором Московського університету по кафедрі аналітичної і органічної хімії. Тут він працює і до цього часу.

Більше 60 років продовжується славна наукова діяльність М. Д. Зелінського, яка дивує нас різноманітністю питань, якими він займався, багатством ідей і виключним вмінням глибоко проникати у вивчаємі явища. Його класичні дослідження в галузі органічного синтезу, хімії нафти, каталізу, амінокислот і білків і т. д. записані золотими літерами в історії нашої вітчизняної і світової науки. Микола Дмитрович Зелінському належить відкриття універсального шпирача отруйних газів, який був широко використаний у протигазі під час імпералістичної війни 1914 року і врятував життя багатьом тисячам людей.

М. Д. Зелінський завжди чуйно відгукується на всі життєві питання, виключну увагу він приділяє практиці. Так, наприклад, в умовах

громадянської війни, коли нафтодобувні райони нашої країни були відрізані від центру і бензин з'явився гостро дефіцитним продуктом, Зелінський на основі своїх наукових робіт вказав новий спосіб одержання бензину. І цей спосіб цілком виправдав себе.

Під час Великої Вітчизняної війни виникла проблема обсервування нафти другого Баку. Ця проблема потребувала швидкого вирішення, і вона була блискуче розв'язана академіком Зелінським. Це гідний внесок радянського вченого в справу перемоги над фашистською Німеччиною.

Академік М. Д. Зелінський відомий і як прекрасний педагог. Величезною заслугою його з'являється створення у нас крупнішої школи радянських хіміків. Він—вихователь декількох поколінь відомих вчених, які зараз працюють у всіх кутках нашої неосяжної Батьківщини, продовжуючи традиції свого знаменитого вчителя. Серед учнів М. Д. Зелінського є не тільки багато професорів і докторів наук, а й академіків, які своєю науковою діяльністю сприяють дальшому розвитку нашої радянської науки.

Все життя і діяльність Миколи Дмитровича Зелінського до кінця віддані рідному краю і народові. Він—великий радянський патріот, він глибоко любить свою Батьківщину і відає їй усі свої знання і сили. Його наукові досягнення—це яскраве свідчення переваги нашої радянської науки над сучасною буржуазною наукою. Виключна талановитість М. Д. Зелінського поєднується у нього з надзвичайною працездатністю. І зараз, не дивлячись на похилий вік, він приймає активну участь в науковому і громадському житті. Радісна свідомість того, що його наукова робота ведеться на благо любимой Вітчизни, з'являється невичерпним джерелом духовної енергії академіка Зелінського, надає йому нові сили. За видатні відкриття в галузі хімії Микола Дмитрович був удостоєний Сталінської премії.

Наш радянський народ, наші партія і уряд високо оцінили заслуги академіка М. Д. Зелінського, нагородивши його почесним званням Героя Соціалістичної Праці.

Професор М. С. Цонев.

Нові філософські роботи

У журналі „Советское государство и право“ №№ 10 і 11 за 1947 р. надрукована стаття академіка А. Я. Вишинського „Вчення Леніна—Сталіна про пролетарську революцію і державу“.

Стаття має біля 40 сторінок і складається із слідуєчих розділів:

- 1) Упереддвір'ї Великого Жовтня;
- 2) Велика Жовтнева соціалістична революція і побудова соціалізму в одній країні;

3) Диктатура пролетаріату і пролетарська революція;

4) Радянська держава і селянське питання;

5) Радянська держава і національне питання;

6) Радянська держава—державою нового типу;

7) Вчення товариша Сталіна про соціалістичну державу.

Стаття тов. Вишинського носить актуальний, глибоко науковий і більшовицьки принциповий характер.

* * *

У журналі „Більшовик“ № 23 за 1947 р. опубліковано рецензію А. Звонова на книгу М. Леонова „Марксистський діалектичний метод“.

Рецензент, відмічаючи деякі позитивні сторони книги, як то: популярну мову, використання значної кількості ілюстративного матеріалу, стремління по новому висвітлити деякі теоретичні питання, — вказує разом з тим на ряд серйозних недоліків книги. „У книзі тов. Леонова, — пише рецензент, — відсутній

той творчий підхід до розробки проблем марксистської діалектики, який з'являється необхідною умовою теоретичної роботи“. „Передусім у книзі тов. Леонова не проводиться послідовно принцип партійності філософії“. Рецензент вказує на необхідність створення книги про марксистський діалектичний метод, в якій наукова повноцінність і популярність були б просякнуті духом більшовицької партійності.

Б. Л. Гуревич.

Ювілейні видання „Маніфесту комуністичної партії“

Державне видавництво політичної літератури випустило в світ масове ювілейне видання „Маніфесту комуністичної партії“, підготовлене до друку Інститутом Маркса—Енгельса—Леніна при ЦК ВКП(б).

В основу цього видання покладений текст німецького видання 1848 року. Зміни, внесені до наступних німецьких видань, а також додатки, зроблені Енгельсом в англійському виданні, оговорені в редакційних виносках. В тексті дані примітки Енгельса, зроблені ним для англійського видання 1888 року і для німецького видання 1890 року.

Російський текст заново звірений з оригіналом; причому усунутий ряд помилок, що були в попередніх перекладах, в тому числі й у виданні 1939 року. При підготовці російського тексту використані переклади окремих місць „Мані-

фесту“, зроблені В. І. Леніним, і на весь текст розповсюджена ленінська термінологія.

Нове видання ілюстровано портретами К. Маркса і Ф. Енгельса (роботи худ. Н. Аввакумова), фотокопіями: рукопису передмови Маркса і Енгельса до російського видання „Маніфесту“ 1882 року, обкладинки видання 1848 року, сторінки чорновика „Маніфесту комуністичної партії“ і титульного аркуша російського видання книги 1882 року.

Тираж видання—200 тисяч екземплярів.

У другій половині лютого вийде з друку ще одне художньо оформлене ювілейне видання „Маніфесту комуністичної партії“. Текст „Маніфесту“ в цьому виданні буде даний двома мовами: російською і мовою оригіналу—німецькою.

(ТАРС).

Відзначення ювілею В. М. Сосюри

Кафедра української літератури влаштувала урочисте засідання, присвячене 30-річчю літературної діяльності видатного українського радянського поета В. М. Сосюри. Творчий шлях Володимира Сосюри тісно зв'язаний з нашим містом: в Одесі він робив у 1920 році свої перші літературні кроки в радянській червоноармійській пресі. В багатьох своїх поезіях Со-

сюра оспівував Одесу і Чорне море, за своїх приїздів до Одеси він неодноразово виступав у нашому Університеті перед студентською аудиторією.

На засіданні кафедри доповідь про творчий шлях поета зробив доцент А. В. Недзвідський. В обговоренні доповіді взяли участь доцент В. З. Несторенко, старший викладач Б. Галащук та ін.

ВСЕУКРАЇНСЬКА ДІАЛЕКТОЛОГІЧНА НАРАДА

З 2 по 4 лютого у Києві відбувалася Всеукраїнська діалектологічна нарада, скликана Інститутом мовознавства Академії Наук УРСР. В нараді взяли участь представники всіх педагогічних інститутів і університетів України. Від нашого Університету було на нараді п'ять студентів, два аспіранти і два викладачі. Це була найбільша делегація. З доповіддю „Про стан вивчення українських говірок Одещини“ на нараді виступив доцент нашого Університету А. А. Москаленко.

Нарада докладно обговорила проект програми з української діалектології для університетів і новий „Питальник для складання діалектологічного атласа української мови“. За цим новим „Питальником“ буде зібраний матеріал у 2.000 населених пунктах України.

За постановою наради при Одеському Державному Університеті бу-

де заснований краєвий діалектологічний кабінет, який буде керувати діалектологічною роботою в Одеській, Ізмаїльській, Миколаївській, Херсонській і Запорізькій областях. На території цих областей ми повинні до 1952 р. зібрати матеріал в 400 селах. Щоб виконати це завдання, ми уже тепер маємо підбати про підготовку молодих радянських діалектологів. З цією метою при кафедрі українського мовознавства буде організований для студентів семінар, на якому буде вивчатись новий питальник та методика і техніка збирання діалектного матеріалу.

На нараді визнано, що в Одеському Університеті збирання діалектного матеріалу було досі розгорнуто найбільше. Нема сумніву, що і далі ми будемо вести перед у цій важливій роботі.

Студент А. Данилко, учасник наради.

„РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК“

Найближчими днями Видавництво іноземних і національних словників ОГІЗ'у випускає з друку великий „Російсько-український словник“, який містить 80.000 слів.

Словник цей складений Інститутом мовознавства ім. О. Потебні Академії наук УРСР, відповідальний редактор словника—дійсний член Академії наук УРСР, професор Київського державного університету М. Я. Калинович.

Як повідомили нашого кореспондента в головній редакції Видавництва іноземних і національних словників ОГІЗ'у „Російсько-український словник“ ставить собі за мету задовольнити різноманітні потреби мовної практики українського народу, які виникають в процесі соціалістичного будівництва.

Український народ любовно вивчає російську мову в усьому багатстві її стилів і жанрів—мову великого російського народу, мову Леніна і Сталіна.

„Російсько-український словник“ і повинен допомогти в справі вивчення російської і української мов, їх братнього взаємозв'язку, повинен сприяти дальшому розвитку української літературної мови.

В Радянському Союзі створено всі умови для того, щоб кожний житель нашої багатонаціональної Батьківщини „мав можливість навчитися великої російської мови“. (Ленін, том XVII, стор. 180).

„Російсько-український словник“, безперечно, відіграє величезну роль у пол-

щенні вивчення як російської, так і української мов.

Хоч словник містить 80.000 слів, проте, не можна вважати, що цей словник вичерпуючий, що він охоплює переклад всіх лексичних запасів російської мови на українську. Але, незважаючи на це, „Російсько-український словник“, який виходить зараз із друку, є найповніший і найкращий з усіх виданих досі словників. Він охоплює якнайповніше лексику, фразеологію і граматичну будову як сучасної літературної російської мови, так і української літературної мови, оскільки вона відображена в усній практиці Радянської України і в кращих зразках української радянської літератури, в публіцистиці, науці і технології.

Вузько-спеціальні терміни і номенклатурні слова окремих наук, мистецтв і техніки виключені з словника. Застарілі і архаїчні слова представлені в словнику мінімально. Вони лишилися включеними лише остільки, оскільки вони необхідні для розуміння російської класичної літератури і оскільки їх можна іноді зустріти в сучасній російській художній літературі, в публіцистиці й науці. Дуже докладно подано в словнику терміни філософії, суспільних наук і мистецтв. Багато уваги приділено в словнику розробленню слів і висловів, які виникли і дістали широке поширення в російській мові в роки Великої Вітчизняної війни і які відображають боротьбу радянської країни з фашизмом.

(„Радянська Україна“).

По Радянському Союзу

IV Сесія Верховної Ради СРСР

Закінчила свою роботу четверта сесія Верховної Ради Союзу РСР. Обидві палати Верховної Ради—Рада Союзу і Рада Національностей—одноставно прийняли Закон про бюджет, а також затвердили Укази, прийняті Президією Верховної Ради СРСР в період між сесіями.

Державний бюджет затверджений Верховною Радою на 1948 рік по прибутках в сумі, яка перевищує 429 мільярдів карбованців, і по видатках в сумі, яка перевищує 388 мільярдів карбованців. Таке зростання бюджету при значному перевищенні прибутків над видатками свідчить про те, що наша країна впевнено іде шляхом післявоєнного піднесення.

Видатки на збройні сили скорочені в цьому році в порівнянні з минулим роком на 2,5 мільярда карбованців, що знаходиться у повній відповідності з миролюбивою політикою Радянської держави. Збільшуються асигнування на розвиток промисловості, сільського господарства, транспорту і зв'язку, на потреби народної освіти і охорони здоров'я, на соціальне забезпечення і страхування. Видатки на соціально-культурні міроприємства перевищують в цьому році 116 мільярдів карбованців.

Підписання Договору між Радянським Союзом і Румунською Республікою

Четвертого лютого в Кремлі був підписаний Договір про дружбу, співробітництво і взаємну допомогу між Радянським Союзом і Румунською Народною Республікою. При підписанні Договору був присутній Голова Ради Міністрів СРСР І. В. Сталін.

БЛОКНОТ НАТУРАЛІСТА

Почалося цвітіння рослин

Незвичайно тепла погода в січні місяці обумовила передчасний розвиток і цвітіння ранніх весняних рослин. Із деревистих рослин зараз квітне садовий жасмін, незабаром почне квітнути або розпускати бруньки ряд інших дерев та кущів. З трав'янистих рослин зацвіли вероніка, червона кропива, зірчатка, кульбаба, підсніжники та ін.

Це виняткове і цікаве явище привернуло увагу наукових працівників ботанічного саду Університету та студентів біологічного факультету, які зараз займаються його вивченням.

КІНО

„МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ МОЛОДІ“

Представники прогресивної молоді приїхали в Прагу з різних країн світу. Їх споріднила боротьба за свободу. Індуси і китайці, болгары і югослави, французи і іспанці зібрались на міжнародний фестиваль демократичної молоді, щоб продемонструвати свою єдність перед усім світом. Про це розповідає новий документальний фільм „Міжнародний фестиваль молоді“.*

Імперіалісти дрижать перед солідарністю сил демократії. Ця солідарність проявляється на фестивалі на кожному кроці—на мітингах і парадах, в національних грах і му-

*) „Міжнародний фестиваль молоді“. Новий фільм виробництва Центральної студії документальних фільмів. Автор-режисер—А. Ованесова. Головний оператор—В. Ешурін. Оператори—І. Бесарабов, Г. Симонов. Текст—О. Савича.
У фільмі використані матеріали чехословацької кінохроніки.

Допоможемо озеленити наше місто!

ЗВЕРНЕННЯ

студентів біологічного факультету до всіх студентів Університету

Робітники Іллічівського району звернулися до трудящих м. Одеси з закликком озеленити місто, провести нові деревонасадження по вулицях, в парках і скверах. Цей патріотичний заклик знайшов гарячий відгук в серцях трудящих нашого міста-героя. Зараз працівники усіх підприємств активно проводять озеленення своїх ділянок.

Ми, студенти біологічного факультету, також включилися в цю велику громадську справу. Ми вже проводимо підготовчі роботи для посадки дерев біля учбового корпусу Університету—розчищуємо площу, придбали лопати і інше необхідне знаряддя. Всі студенти

працюють з великою наполегливістю, зразки сумлінної праці показують комуністи і комсомольці.

Ми закликаємо студентів усіх факультетів взяти активну участь в озелененні району, де міститься наш Університет, розгорнути соціалістичне змагання за швидке і якісне проведення всіх робіт по деревонасадженню. Цією роботою ми допоможемо перетворити наше місто в зелений сад.

Студенти біологічного факультету:

Власова, Олефіренко, Чіюсікова, Ананьева, Шлайн, Павлючева, Петрова, Олександрова, Шмагіна, О. Петренко, Є. Петренко та ін.

На кафедрі історії народів СРСР

Вивчення історії народів СРСР з'являється одним із найважливіших засобів виховання радянського патріотизму, почуття національної гідності, національної гордості за рідну країну, за її героїчне минуле і за великі досягнення, яких добився наш народ в умовах соціалістичного ладу.

На засіданні кафедри, яке відбулося 7 лютого, була обговорена стаття М. Яковлева „Про викладання вітчизняної історії“, вміщена в журналі „Більшовик“ № 22 за 1947 р. З доповіддю виступив завідуючий кафедрою доцент М. П. Коров'яков, який не обмежився лише повторенням положень названої статті, а й відмітив недоліки, що мали місце в роботі кафедри. Він говорив про необхідність посилення ідейності лекцій, про завдання вивчення історії братніх народів СРСР, яка тісно пов'язана з історією великого російського народу. Доповідач вказав, що викладання вітчизняної

історії повинно бути проникнуте духом більшовицької партійності.

В обговоренні доповіді взяли участь: декан історичного факультету професор К. П. Добролюбовський, старші викладачі П. Г. Чухрій, А. Ф. Вовчик та інші, які загострили увагу на основних положеннях статті М. Яковлева, відмітили недостатню роботу кафедри в справі ідейного виховання студентів і внесли ряд пропозицій щодо покращення роботи кафедри.

На засіданні кафедри намічено ряд заходів для поліпшення лекційної роботи та роботи студентського наукового гуртка історії народів СРСР. Вирішено запропонувати іншим факультетам організувати гуртки по вивченню вітчизняної історії, а також систематично проводити лекції для студентів і працівників Університету з важливих питань історії народів СРСР.

Аспірант П. Некрасов.

НА ДОПОМОГУ ВИВЧАЮЧИМ МАРКСИЗМ-ЛЕНІНИЗМ

Список літератури

до теоретичної конференції на тему: „Підсумки філософської дискусії“

1. Ф. Енгельс.—Людвиг Фейербах і кожен німецької класическої філософії. Партиздат при ЦК ВКП(б), 1940 г.
2. К. Маркс.—Тезиси о Людвиге Фейербахе. Там же.
3. В. І. Ленин.—Матеріалізм і емпіриокритицизм. Глава VI.
4. В. І. Ленин.—Партизанська організація і партійна література. Соч., изд. 4, том VIII.
5. В. І. Ленин.—Філософские тетради. Конспект книги Гегеля „История философии“.
6. В. І. Ленин.—Карл Маркс. Соч., изд. 3, том XVIII.
7. В. І. Ленин.—Экономическое содержание народничества и критика его в произведении г. П. Струве. Соч., изд. 4, том I.
8. И. В. Сталин.—Анархизм или социализм. Соч., том I.
9. И. В. Сталин.—Об основах ленинизма. Вопросы ленинизма, изд. 11.
10. И. В. Сталин.—О некоторых вопросах истории большевизма. Вопросы ленинизма, изд. 11.
11. И. В. Сталин.—Отчетный доклад XVII съезду партии. Раздел III.
12. И. В. Сталин.—О диалектическом и историческом материализме.
13. И. В. Сталин.—Речь на первом всесоюзном совещании стахановцев. Вопросы ленинизма, изд. 11.
14. И. В. Сталин, С. М. Киров, А. А. Жданов.—Замечания о конспекте учебника новой истории.
15. А. А. Жданов.—О журналах „Звезда“ и „Ленинград“. Госполитиздат, 1946 г.
16. А. А. Жданов.—Выступление на философской дискуссии. Отдельное издание, а также журнал „Большевик“ № 16 за 1947 г.
17. Журнал „Вопросы философии“ № 1.
18. Розенталь.—Важнейшая движущая сила советского общества. Журнал „Партийная жизнь“ № 23 за 1947 г.
19. Федоров.—Борьба между новым и старым в условиях советского общества. Журнал „Большевик“ № 11 за 1947 г.
20. Г. Ф. Александров.—История западноевропейской философии. (Для критики).

В країнах нової демократії

Другий конгрес Вітчизняного фронту Болгарії

В Болгарії відбулися засідання другого конгресу Вітчизняного фронту.

Крім делегатів, на відкритті конгресу були присутні члени уряду, члени президії і бюро Великих Народних Зборів, представники національного комітету Вітчизняного фронту і партій, що входять до Вітчизняного фронту, екзарх Стефан, генералітет болгарської армії, дипломатичний корпус, представники масових громадських організацій. На конгресі були присутні як гості делегації з 16 держав.

Конгрес відкрився вступною промовою головного секретаря національного комітету Вітчизняного фронту Цоли Драгойчевої. Після виборів президії з великою доповіддю „Вітчизняний фронт, його розвиток і наступні завдання“ виступив прем'єр-міністр Г. М. Димитров.

Зростання компартії Чехословаччини

Газета „Руде право“ повідомляє, що за січень 1948 року до комуністичної партії вступило 44.161 новий член. У числі нових членів 112 офіцерів, серед них 43 вищих офіцери чехословацької армії. Тепер комуністична партія Чехословаччини налічує в своїх рядах 1354.601 член.

(ТАРС).

СПОРТ

ПЕРШІСТЬ ЗАВОЙОВАНО

Чоловіча баскетбольна команда (капітан команди тов. Староверський) і жіноча баскетбольна команда Одеського Державного Університету (капітан команди—студентка геолого-грунтознавчого факультету Інна Некрасова) у першій боротьбі завоювали першість серед баскетбольних команд університетів України на матчі 6 міст, який недавно відбувся у м. Львові.

Таким чином, наші баскетболісти вийшли переможцями у республіканських змаганнях. Вони виявили досить спортивну підготовку, наполегливість і вміння. У чоловічій команді відзначилися майстерною грою студенти тт. Орнес, Звягін, Седнев, Гелер, Аснер і Гаврилюк. У жіночій команді прекрасно грали всі учасники-студентки т. т. Адамович, Качан, Камаєва і Каталуп. Обом командам були вручені вимпели.

Перемога баскетболістів нашого Університету в значній мірі залежала також від невтомної кропітливої роботи тренера команд тов. Захаржевського.

13 хоробрих

(Дружній шарж)

Прийшли, побачили, перемогли!
Мал. ВЕРЕСКУНА.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ.